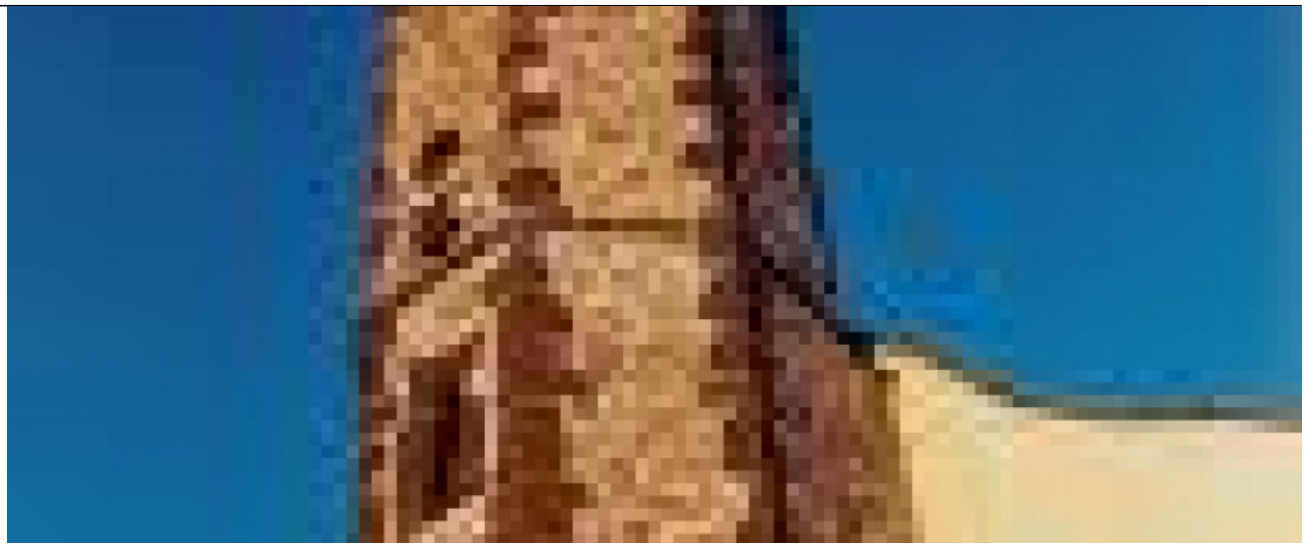


A gyöngyössolymosi gótikus torony

2009 november 08. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Gyöngyössolymos a Mátra meredek déli lejt?in sebesen aláfutó Gyöngyös-patak mentén, a hasonnev? város t?szomszédságában található. A napsütötte hevesi hegyláb vulkanikus talaján term? kiváló fehérborok jókora, k?be vájt pincékben h?sölnek a ma háromezer lelket számláló községben, amelynek kedves – meg?rzend? – nevezetessége a rajta átvezet? kisvasút is. Valamikor száz kilométert is meghaladó távon kanyarogtak a Gyöngyösr?l kiinduló keskeny nyomtávú vasútvonalak a mátrai erd?k és bányák irányába, de mára csak mutatóban maradt bel?lük egy kétfelé ágazó rövidke vonalszakasz a kirándulóknak.
Solymos a honfoglaló Aba nemzetség ?si szállásterületén fekszik. Az Árpádok idején meger?sített hely volt, a Mátra vidék korai várainak egyike. A falu központjában lév? középkori templom is részben védelmi céllal épült a XIII. században, eredetileg k?fallal kerítve. A román kori egyházról nem sokat tudunk, de arról adatok tanúskodnak, hogy a kora gótikus, urasági karzatos templomot az Aba nembeli Solymosi család építtette. A Solymosiak faragott k?címere ott látható a kés?bb épült torony nyugati oldalán is.
Ez a világosabb és sötétebb szürke, vulkáni eredet? bazalttufából k?kemény mészhabarccsal épített torony a templom egyetlen megmaradt középkori része. Négyszögletes alaprajzát pontosan a négy égtáj felé tájolták. A bejárat a nyugati oldalon nyílik, t?le kétfelé hatalmas saroktámpillérek állnak az els? emelet magasságáig. Ezen a szinten a toronytest átalakul nyolcszöglet?vé. További két emeletén keskeny, hosszúkás keret? gótikus ablaknyílások láthatók, majd egy újabb vízszintes párkány után – a kerek ablak alatt – következik ama sólyommadaras k? címerpajzs, amely a község és a templom kegyuraira, a Solymosiakra emlékeztet. A tornyon ezenfelül négy szép arányú, osztott ikerablak tekint a világ négy tája felé; a függ?legesen felfutó oldalélek finoman megmunkált, armírozott sarokkövekb?l vannak kirakva.
Az Árpád-kori templomot 1301 és 1311 között renoválták els? ízben, majd egy kerek évszázad múlva, 1411 után következett a nagyszabású gótikus átalakítás. Ennek a formáját ?rzi a torony, amelynek egyes csúcsíves részletei a XV. század második felében, Mátyás uralkodása idején készültek el. 1544–45-ben a törökök lerombolták a falut. A megrongált, felgyújtott egyház másfél évszázadig állt elhagyatva. A hódoltság múltával visszaérkez? lakók elbontották a hajó és a szentély romjait, az öreg templomból csak a magas torony maradt meg, amelyhez 1711-ben építették a tágas barokk hajót, és ekkor készült a torony cikkelyes-kupolás, bádogborítású sisakja is. Gyöngyössolymos plébániájának véd?szentje Szent Miklós püspök.

Ludwig Emil, mno.hu



Ajánló